

Solicitare suplimentare fonduri sub-măsura 6.1 – sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri și modificarea criteriilor de eligibilitate și selecție

”Nu intelegeți că fără tineri în agricultură, mâine nu veți mai avea ce mânca!” - GRANZ FISCHLER

- Solicităm suplimentarea de fonduri alocate sub-măsurii 6.1 – sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri de la 100 mil euro la 200 mil euro.
- Creșterea valorii unui proiect de la 40.000 euro la 60.000 euro și de la 50.000 – 70.000 euro.
- Creșterea performanțelor economice ale exploatației prin comercializarea producției proprii în procent de minimum 50% din valoarea primei tranșe de plată.
- Demararea implementării planului de afaceri să înceapă în termen de maximum 6 luni de la data semnării deciziei de finanțare.
- Modificarea criteriilor de selecție și a punctajelor acordate pentru vacile de lapte, a păsărilor și reintroducerea criteriilor prioritare, cu prioritizarea următoarelor: vacile de lapte, legume (preferabil câmp și spații protejate) și păsările (rațe, găini, curci, curcani, struți).
- La criteriile de departajare în cadrul punctajelor să fie considerată ca și prioritate de finanțare a solicitanților din Diaspora.
- Acordarea de punctaje pentru solicitanții înscriși în agricultura ecologică. Încadrarea în activitate prioritară a legumelor în spațiile protejate (sere, solarii, ciupercării) și acordarea de punctaj prioritar.
- Realocarea de la alte submăsuri sume neconsumate și mărirea plafoanelor alocate aferent sub-măsurii 6.1 – sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri de la 100 mil euro la 200 mil euro:

Realocări:

29.900.000 sM 6.1 – Diaspora;

11.000.000 sM 4.2 – Sprijin pentru investiții în abatoare de mică capacitate în zona montană;

8.000.000 sM 1.1 - Standard de cost;

3.000.000 sM 1.2 – Consiliere;

Alte sume neconsumate;

Numărul tinerilor fermieri s-a redus de la **3,3 milioane** în 2005 la **2,3 milioane** în 2013. În perioada 2007-2020, Uniunea Europeană a alocat **9,6 miliarde de euro** pentru tinerii fermieri cu scopul de a stimula reînnoirea generațiilor în agricultură. Curtea a constatat că, adesea, acest ajutor nu este definit în mod corespunzător, impactul și rezultatele scontate nefiind specificate. În cazul pilonului 1 (plățile directe), ajutorul este furnizat sub o formă standardizată, care nu vine în întâmpinarea altor nevoi ale tinerilor fermieri în afară de cea a suplimentării veniturilor. În ceea ce privește pilonul 2 (dezvoltarea rurală), ajutorul răspunde mai bine nevoilor tinerilor fermieri și determină acțiuni specifice (cum ar fi introducerea unor practici agricole ecologice sau inițiative privind economisirea apei ori a energiei); cu toate acestea, autoritățile de management nu au aplicat întotdeauna proceduri de selecție pentru a acorda prioritate celor mai bune proiecte.

Sinteza

I

Numărul total al fermierilor din UE-27 a scăzut rapid în ultimul deceniu, de la **14,5 milioane** în 2005 la **10,7 milioane** în 2013. Numărul tinerilor fermieri (cu vârsta sub 44 de ani) s-a redus de la **3,3 milioane** în 2005 la **2,3 milioane** în 2013. Numărul fermierilor a scăzut în toate grupele de vârstă, dar procentul tinerilor fermieri din populația agricolă a rămas relativ stabil, la puțin peste 20 %.

II

În perioada 2007-2020, UE a alocat **9,6 miliarde de euro** sub formă de ajutor specific pentru tinerii fermieri, cu scopul de a îmbunătăți competitivitatea exploatațiilor agricole și de a stimula reînnoirea generațiilor în agricultură. Dacă este luată în calcul și cofinanțarea pusă la dispoziție de statele membre pentru măsura privind instalarea tinerilor fermieri prevăzută în cadrul pilonului 2, sprijinul public total se ridică la **18,3 miliarde de euro**. În perioada 2007-2013, aproape **200 000 de tineri fermieri** au beneficiat de sprijinul acordat de UE pentru instalare. Peste 70 % din finanțarea din partea UE a fost acordată în cadrul măsurii prevăzute în pilonul 2 (FEADR) cu privire la instalarea tinerilor fermieri, iar restul de 30 % este furnizată, în perioada 2014-2020, prin intermediul plății directe către tinerii fermieri din cadrul pilonului 1 (FEGA).

III

Concluzia de ansamblu este că sprijinul UE pentru tinerii fermieri se bazează pe o logică de intervenție nedefinită în mod adecvat, în care impactul și rezultatele așteptate nu sunt specificate. Acest sprijin ar trebui să fie mai bine direcționat pentru a încuraja o reînnoire eficientă a generațiilor. S-a constatat însă că există diferențe semnificative între plata pentru tinerii fermieri din cadrul pilonului 1 și măsura pentru instalarea tinerilor fermieri prevăzută în pilonul 2.

IV

Referitor la măsura pentru instalarea tinerilor fermieri din cadrul **pilonului 2**:

- deși se bazează în general pe o vagă evaluare a nevoilor, obiectivele acestei măsuri sunt parțial specifice, măsurabile, realizabile, relevante și încadrate în timp și reflectă obiectivul general de a încuraja reînnoirea generațiilor. Există o anumită coordonare eficientă cu măsura de investiții din cadrul pilonului 2;
- ajutorul este acordat sub o formă (o sumă forfetară sub rezerva îndeplinirii unui plan de afaceri și, în unele cazuri, subvenționarea dobânzii la contractarea unui împrumut) care vizează în mod mai direct nevoile tinerilor fermieri legate de accesul la terenuri, la capital și la cunoștințe. Quantumul ajutorului este în general corelat cu nevoile și este ajustat pentru a încuraja acțiuni specifice (cum ar fi introducerea unor practici agricole ecologice sau inițiative privind economisirea apei ori a energiei);
- ajutorul este direcționat către fermierii mai calificați, care se angajează să pună în aplicare un plan de afaceri de natură să îi ajute să dezvolte exploatații viabile și care sunt adesea încurajați, prin intermediul procesului de selecție a proiectelor, să se instaleze în zone defavorizate. Criteriile de selecție au fost introduse târziu în cursul perioadei 2007-2013, pragurile minime erau fie prea reduse, fie nu existau, iar bugetul pe șapte ani alocat măsurii a fost epuizat în unele state membre pentru a finanța aproape toate cererile depuse la începutul perioadei de programare, făcând astfel imposibilă acordarea de sprijin pentru tinerii fermieri care s-au instalat mai târziu în cursul perioadei;
- în principal deoarece indicatorii stabiliți de sistemul comun de monitorizare erau de slabă calitate, Curtea a identificat puține elemente care să arate că măsurile UE au facilitat instalarea tinerilor fermieri și au contribuit la îmbunătățirea reînnoirii generațiilor și a viabilității exploatațiilor care au beneficiat de sprijin.

Nevoile tinerilor fermieri au fost identificate la nivel general

Potrivit studiilor realizate și pe baza discuțiilor purtate cu autoritățile de management auditate și cu tinerii fermieri, obstacolele care împiedică tinerii să devină fermieri pot fi clasificate în diferite categorii, în funcție de problema cu care se confruntă aceștia:

- accesul la terenuri: aproximativ 60 % din tinerii fermieri au raportat probleme la cumpărarea sau închirierea de terenuri (arendă, comodat, etc). Mai multe studii arată

că dificultățile sunt legate de prețul ridicat al terenurilor și de reticența fermierilor mai în vârstă de a se pensiona;

- accesul la capital: aproximativ 35 % din tinerii fermieri au raportat probleme legate de accesarea subvențiilor și a creditelor. Potrivit studiilor și pe baza discuțiilor purtate cu tineri fermieri, problema se explică mai degrabă prin complexitatea și durata procedurilor de obținere a ajutorului public decât prin nivelul insuficient al subvențiilor;
- accesul la cunoștințe: aproximativ 20 % din tinerii fermieri au raportat probleme legate de accesul la cunoștințe. În 2010, doar 14 % din fermierii cu vârsta sub 35 de ani beneficiaseră de o formare completă în domeniul agriculturii;
- accesul la un venit suficient și stabil: tineri fermieri au indicat o astfel de nevoie, deși, nu există date reprezentative din punct de vedere statistic cu privire la veniturile tinerilor fermieri (cu vârsta sub 40 de ani) ori date care să arate că veniturile obținute în primii ani de activitate agricolă sunt, în general, insuficiente sau instabile ori că această problemă se accentuează în anii următori;
- accesul la servicii și infrastructuri de bază în zonele rurale, care să fie echivalente cu cele puse la dispoziția tinerilor care nu locuiesc în mediul rural, cum ar fi: internet în bandă largă, creșe, școli, transport și servicii poștale, servicii de sănătate și servicii de înlocuire.

Lipsă parțială de corelare între nevoi și forma sprijinului

Pilonul 1

În lipsa unei evaluări a nevoilor, nu este clar ce alte nevoi specifice, în afară de suplimentarea veniturilor, sunt abordate prin intermediul plății pentru tinerii fermieri din cadrul pilonului 1. În plus, în ceea ce privește veniturile, nu s-a putut stabili dacă nevoia unui venit mai mare și mai stabil, care în mod normal ar trebui să fie vizată direct prin această plată, a fost într-adevăr acoperită. Nu sunt date reprezentative din punct de vedere statistic cu privire la veniturile tinerilor fermierilor sau date care să arate dacă veniturile obținute de această categorie în primii ani de activitate agricolă sunt în general insuficiente sau instabile ori dacă această problemă se accentuează în anii următori. În ceea ce privește celelalte nevoi:

- nevoia de a se îmbunătăți accesul la terenuri nu este abordată în mod direct prin această plată, ea fiind destinată exclusiv tinerilor fermieri care dispun deja de terenuri;
- nevoia de a se îmbunătăți accesul la capital nu este deloc evidentă, întrucât nu se știe dacă beneficiarii acestei plăți dispun sau nu de suficient capital pentru a gestiona o exploatare viabilă și/sau de un acces suficient la credite pentru a finanța investiții care ar putea crește viabilitatea exploatașilor lor;
- nevoia unui acces mai bun la cunoștințe nu este abordată în mod specific prin această plată, care, în majoritatea statelor membre, este acordată fără a fi nevoie ca beneficiarul să prezinte un nivel minim de formare în domeniul agricol.

Pilonul 2

În cadrul măsurii pentru instalarea tinerilor fermieri prevăzute de pilonul 2, ajutorul poate fi acordat sub forma unei sume forfetare (sub rezerva îndeplinirii planului de afaceri prezentat), sub forma subvențiilor la dobândă sau printr-o combinație a acestor două tipuri de sprijin. Prin urmare, acest ajutor abordează într-un mod mai direct nevoile specifice ale tinerilor fermieri, în special prin faptul că:

- nevoia de a se îmbunătăți accesul la terenuri este parțial abordată, întrucât fermierii pot utiliza suma forfetară pentru a cumpăra terenuri sau pentru a finanța credite destinate achiziției de terenuri;
- nevoia unui mai bun acces la capital este abordată la nivel general, întrucât fermierii pot folosi sprijinul pentru a realiza investiții care ar putea crește viabilitatea exploatațiilor lor și, în anumite cazuri, pentru a obține un credit subvenționat;
- nevoia unui acces mai bun la cunoștințe este abordată la nivel general prin această măsură, întrucât beneficiarii trebuie să posede sau să dobândească un nivel minim de formare agricolă;
- nevoia de venituri suficiente și mai stabile este abordată în mod indirect, prin sprijinirea acțiunilor și a investițiilor de natură să contribuie la dezvoltarea unor exploatații viabile.

Coordonare insuficientă între măsurile de la nivelul UE și măsurile naționale de sprijin pentru tinerii fermieri .

Prin comparație în patru state membre UE există o coordonare limitată între măsurile de sprijin naționale și cele de la nivelul UE. Mai precis:

- în Franța, există o gamă largă de ajutoare naționale în favoarea tinerilor fermieri, cum ar fi avantaje fiscale, scutiri de la plata contribuțiilor la sistemul de asigurări sociale, accesul prioritar la achiziționarea de terenuri agricole și ajutorul pentru cursuri de formare. Există de asemenea centre de informare cu rolul de a prezenta beneficiarilor potențiali diferitele ajutoare existente. Au fost create, de asemenea, organisme de coordonare care urmăresc să asigure complementaritatea dintre diferitele ajutoare, dar nu există niciun mecanism specific de coordonare între măsurile naționale și cele de la nivelul UE;
- în Italia, există o anumită coordonare a sferei intervențiilor cu măsura națională care permite tinerilor fermieri să beneficieze de subvenții la rata dobânzii pentru achiziționarea de terenuri (chestiune abordată doar parțial de către UE) și au fost create mecanisme care să împiedice cumularea acestui ajutor cu măsura UE pentru instalare din cadrul pilonului 2; de asemenea, sunt prevăzute avantaje fiscale pentru care nu există însă mecanisme de coordonare cu măsurile UE;
- în Polonia, sunt disponibile credite în condiții favorabile, dar nu există mecanisme de coordonare cu măsurile UE;
- în Spania, se pot acorda credite în condiții favorabile și sunt prevăzute avantaje fiscale care au un impact direct asupra veniturilor tinerilor fermieri, la fel ca plata din cadrul

pilonului 1 destinată acestora. Cu toate acestea, nu există niciun mecanism de coordonare între aceste ajutoare, care pot fi cumulate.

Față de aspectele prezentate consideră că se impune majorare a sprijinului pentru instalarea tinerilor fermieri sM 6.1 **respectiv de la 40.000 euro la 60.000 euro (pentru exploatațiile cuprinse între 12.000/29.999 SO) și de la 50.000 la 70.000 de euro (pentru exploatațiile cuprinse între 30.000/49.999 SO)** și/sau acordarea unor ajutoare naționale în favoarea tinerilor fermieri, cum ar fi avantaje fiscale, scutiri de la plata contribuțiilor la sistemul de asigurări sociale, accesul prioritar la achiziționarea de terenuri agricole și ajutorul pentru cursuri de formare, ținând cont și de :

- Gradul mare de îmbătrânire a fermierilor (statistică, analiza SWOT regăsită chiar în PNDR);
- Politica la nivel european de înținerire în agricultură - schimbul de generații în agricultură;
- Programul de guvernare al coaliției pe domeniul agricultură, postat pe pagina web MADR – pag. 121

Luând în considerare creșterea sumei forfetare la **100 mil euro**, acest lucru ducând implicit la creșterea pe beneficiar și a numărului de beneficiari, făcând atractivă măsura 6.1.

În urma analizei alocărilor din perioada anterioară se constată:

- Alocare publică **sM 6.1 inclusiv (ITI) - 476.754.112 euro** - 6 sesiuni depunere proiecte:
  - anul 2015 - alocare de **111.209.889 euro**, din care **33.362.967 euro** pentru zona montană;
  - anul 2016 - alocare de **161.000.000 euro**, din care **33.000.000 euro** pentru zona montană;
  - anul 2017 - alocare de **180.000.000 euro**, din care **34.000.000 euro** pentru zona montană și **10.000.000 euro** pentru ITI Delta Dunării;
  - anul 2018 - alocare de **11.000.000 euro**;
- Anul 2019 – **fără fonduri alocate**;
- anul 2020 - alocare de **43.022.207 euro**.

Menționăm ca aferent anului 2020 au fost un nr. considerabil de proiecte eligibile fără finanțare cu un punctaj de 90% și acești potențiali beneficiari pe lângă descurajarea de care au parte nu vor mai îndeplini condițiile de conformitate.

Anul 2020 din care **20.000.000 euro** pentru Diaspora - dosare neeligibile:

- anul 2021 se defășoară în perioada 4 ianuarie - 4 mai 2021 o sesiune de depunere proiecte pentru Diaspora cu o alocare de **30.000.000 euro**.

Menționăm că la momentul analizei în platforma a fost încărcate 2 dosare în valoare totală de 80,000 euro.

- Total, licitat în perioada 2015-2021, de **526.232.096 euro**.

Depuse: **15.121 proiecte** cu o valoare publică de **621.660.000 euro**.

Selectate: **10.811 proiecte** cu o valoare publică de **443.710.000 euro**.

Contractate: **10.633 proiecte** cu o valoare publica **436.350.000 euro**.

Analizând situația de mai sus, se constată un real interes în rândul tinerilor în dezvoltarea satului romanesc, în contextul pandemic actual se constată o migrare a familiilor în mediul rural, cu precare din domeniul IT, cu viziune și care, cu siguranță vor aduce un aport și o nouă viziune Satului romanesc de mâine!

Pentru a veni în sprijinul tinerilor avem nevoie de un capital de minim 150 milioane de euro național + Diaspora.

Așa cum am menționat numărul de tineri instalați prin comparație cu numărul prognozat a se atinge prin PNDR 2014-2020 este semnificativ mai mic, nefiind atractiv pentru tineri să își facă o afacere în agricultură prin lipsa de predictibilitate, ori, acest aspect a dus la exodul tinerilor de la sate către urban sau diaspora .

Totodată este știut faptul că au existat sincope în derularea programului de instalare a tinerilor, care au condus la anularea șansei unor tineri de a începe o afacere în agricultură. Aceste aspecte, în special legate de sincope ar atenua, poate, argumentul privind discriminarea între beneficiarii actuali, care au în derulare planuri de afacere, și viitorii beneficiari. Totodată trebuie avut în vedere și creșterea prețurilor ca urmare a pandemiei, față de perioada anterioară (cum reiese din statistici sau analize publicate sau chiar din politica UE referitor la Programul de Redresare și Reziliență).

În ceea ce privește sursa de finanțare considerăm că este necesar, un singur buget prin consolidarea bugetelor alocate pentru M 6.1 (intern și diaspora) **printr-un criteriu de departajare în cadrul procesului de selecție, punând în valoare solicitările din diaspora.**

De asemenea, este necesar a fi propus un nou ghid consolidat, punctaje distincte în favoarea tinerilor din diaspora, care să fie singurul diferențiator între tinerii solicitanți.

Dacă suma rezultată prin consolidarea bugetului nu acoperă necesarul pentru atingerea țintei (evident folosind la calcul cuantumul solicitat), soluția este amendarea

alocărilor între măsuri, ținând cont de gradul de absorbție, ori se pot aloca sume de la măsuri la care gradul de absorbție este mai mic decât s-a preconizat.

Dacă realocările între bugetele măsurilor nu sunt suficiente, propunem reducerea bugetului alocat pentru măsura 4.1 Investiții.

Solicităm modificarea planurilor de afaceri ale solicitanților sM 6.1 în vederea majorării procentului de la **20 % la 50 %** reprezentând mărirea investițiilor realizate. Cu alte cuvinte, dotarea tehnico - materială nu este decât în mică măsură afectată, ori, investind 30 - 50 % în sprijinirea instalării tinerilor, investim în viitor.

În acest context considerăm că se impune majorare a sprijinului pentru instalarea tinerilor fermieri sM 6.1 și/sau acordarea unor ajutoare naționale.

Pentru îmbunătățirea managementului, la creșterea competitivității sectorului agricol și o susținere a procesului de modernizare, precum și conformitatea cu cerințele de protecție a mediului, igienă și bunăstarea animalelor și siguranța la locul de muncă.

Solicităm evidențierea următoarelor criterii

Condiții de eligibilitate solicitate:

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria microîntreprinderilor și întreprinderilor mici;
- Solicitantul deține o exploatație agricolă cu dimensiunea economică cuprinsă între **12.000 și 50.000 S.O.** (valoare producție standard);
- Solicitantul prezintă un plan de afaceri;
- Solicitantul deține competențe și aptitudini profesionale, îndeplinind cel puțin una dintre următoarele condiții:
  - studii medii/superioare în domeniul agricol/veterinar/economie agrară;
  - cunoștințe în domeniul agricol dobândite prin participarea la programe de instruire

Solicităm să nu se acorde posibilitatea de a fi considerat ca și obiectiv suplimentar urmarea unui curs în domeniu și acordarea de punctaj pentru **înregistrarea în agricultura ecologică** - Documente relevante de înregistrare în sistemul de agricultură ecologică la data depunerii proiectului și angajament să respecte ansamblul dispozițiilor naționale și comunitare privind metoda de producție ecologică, procesarea, comercializarea, depozitarea și etichetarea produselor agroalimentare ecologice. Acordarea de punctaj de min. 50% pentru investițiile realizate.

- Eliminarea punctajului acordat pentru înscrierea în forma asociativă întrucât nu este un număr consistent de cooperative (fiind competitive foarte puține dintre ele), dar un tânăr fermier, însuși prin definiția lui va deveni eficient peste 3 ani, nu aduce un plus valoare unei cooperative la depunerea unui proiect și va putea să își sporească gradul de orientare spre parteneriate la finalul celor 3 ani de implementare.
- Din analizele pe care le am solicitat cooperativelor și grupurilor de producători funcționari la nivel național am constata că acestea nu își doresc să lucreze cu un tânăr la început de drum fără experiență și ar dori o colaborare cu aceștia după o perioadă cuprinsă între 1 și 3 ani de la instalare când aceștia își pot demonstra maturitatea profesională și economică.
- Acordarea de punctaj de 10% pentru cheltuieli eligibile - marcă înregistrată, înregistrare OSIM, produs montan, etc.
- Solicităm păstrarea domeniului prioritar - horticultură (legume, legume în câmp și spații protejate, pomicultura, viticultura, cultivarea cartofului, floricultura, plante ornamentale și medicinale, cu mențiunea păstrării de un procent de maxim 25% din valoarea SO per exploatație pentru flori și plante ornamentale.
- Acordarea punctajului de 10% pentru caracterul inovativ (drone, gps, sisteme de irigații, ferme verticale, senzori, sisteme de digitalizare, softuri, etc).
- Acordarea de punctaj de minim 15% pentru solicitanții care optează pentru procesarea produselor din producția proprie.

Alte angajamente

- Înaintea solicitării celei de-a doua tranșe de plată, solicitantul face dovada creșterii performanțelor economice ale exploatației, prin comercializarea producției proprii în procent de minimum **25 %** din valoarea primei tranșe de plată (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării planului de afaceri.
- Păstrarea sectorului prioritar legume în câmp și spații protejate - deoarece România se află într-un mare deficit în această sferă, 60% din legumele consumate în România sunt din import, nu mai există programul tomată, legumele în câmp pot fi compromise din cauza schimbărilor climatice.
- Definirea și încurajarea planului de rotație a culturilor ca și obiectiv suplimentar de stabilite în planul de afaceri.

- Ca și domenii prioritare pe lângă sectorul horticol dorim introducerea ca și anumite sectoare din zootehnie să fie prioritizate și anume – Vacă de carne, creșterea păsărilor în sistem deschis și semideschis (rațe, găște, curcani, găini outoare și de carne, bibilici, struț).
- Principiile de selecție vor asigura dezvoltarea echilibrată a agriculturii din România, ponderea criteriilor de selecție realizându-se în funcție de evoluția programului și nivelul de dezvoltare al sectoarelor prioritare identificate în strategia programului.

Reiterăm rugămintea pentru a veni în sprijinul instalării tinerilor fermieri avem nevoie de suplimentarea bugetului alocat acestei submăsuri de minim 150 milioane de euro național + Diaspora.

În sensul solicitării noastre de suplimentare a bugetului sM 6.1 am identificat următoarele resurse financiare din PNDR.

Identificarea resurselor necesare

Alocare 100.000.000 sM 6.1

Realocări

29.900.000 sM 6.1 – Diaspora;

11.000.000 sM 4.2 – Sprijin pentru investiții în abatoare de mică capacitate în zona montană;

8.000.000 sM 1.1 - Standard de cost;

3.000.000 sM 1.2 – Consiliere;

Alte sume neconsumate;

Fundamentăm solicitarea de comasare a sumelor acordate sM 6.1 diaspora cu național prin cumularea sumelor neconsumate, respectiv **100.000 mil național** + sumele neconsumate în Diaspora. Din ianuarie până la data de 24.02.2021 nu a fost interes în vederea accesării fondurilor.

Din sM 4.2 – Sector investiții în abatoare cu capacitate mică din zona montană din total **12 mil euro** valoare proiecte depuse până la această dată este de **899 mii euro**.

sM 1.1 - Acțiuni pentru transferul de cunoștințe și acțiuni de informare - standardul de cost este suspendat de 1.6 ani din cauza disfuncționalităților, sincopele în timpul derulării acesteia, rezultă peste **8 mil euro neconsumați**.

sM 1.2 - "Sprijin pentru activități demonstrative și acțiuni de informare" din total raport selecție 1/2018 suma alocată **12.813.333** – valoare proiecte selectate **240.000 euro (4 proiecte)**.

sM 1.2 - "Sprijin pentru activități demonstrative și acțiuni de informare" din total raport selecție 3/2018 - **nu au fost contractate proiectele selectate**.

Pentru o mai bună accesare și implementare a planurilor de afaceri în cadrul sM 6.1 mai aducem următoarele propuneri consistente:

1. Elaborarea planului de afaceri de către firmele de consultanță - acestea trebuie să fie acreditate și să respecte legislația specific națională și europeană în vigoare prin verificarea acestora la instituțiile abilitate.
2. Includerea în planului de afaceri a eligibilității sumelor aferente întocmirii cererii de finanțare sinonim **sM 4.1, 4.1 A, 6.2, 6.4** etc.
3. În cazul necheltuirii sumelor alocate în perioada de tranziție **2021-2022** pe alte submăsuri în urma centralizării și încheierii sesiunilor de depunere ale acestora de către AM PNDR solicităm express realocarea sumelor rămase către **sM 6.1 instalarea tinerilor fermieri**. Cerem acest lucru având în vedere și perioada scurtă de cheltuire a bugetului de tranziție plus Euro 2021-2022.
4. Prezentarea cât mai rapidă a Ghidului Solicitantului în forma consultativă și finalizarea fișelor submăsurilor prin prezentarea unui calendar estimativ de lansare a măsurilor.
5. Pentru o dimensionare cât mai exactă a exploatațiilor deținute de fermieri care doresc să acceseze fondurile europene, vă rugăm să ne precizați dacă valoarea SO/animal/cultură, etc va rămâne același sau dacă vor suporta modificări, iar dacă acest lucru se va întâmpla vă rugăm **sa ne comunicați de urgență acest aspect** deoarece campania de depunere a cererilor la APIA se desfășoară în intervalul de **1 Martie - 15 Mai 2021**.

Mai solicităm câteva precizări privind **sM 4.1** și în același timp venim cu propuneri și precizări din partea dumneavoastră pentru anumite aspect legate de **sM 4.1**:

- 1.a Ce înțelegeți prin maturitatea solicitantului în sensul vechimii în desfășurarea activității și vechimea întreprinderii (vechime în desfășurarea activității solicitantului) sau vechimea în domeniul în care activează; Se consideră vechimea și maturitatea solicitantului abia după îndeplinirea criteriului de **minim 50% + 1** din total **SO** din domeniul aferent domeniului de activitate desfășurat anterior?
- 2.b Posibilitate ridicării plafonului de finanțare de până la 90% doar pentru tinerii fermieri conform Regulamentului CE.
- 3.c Solicităm că la depunerea proiectului sM 4.1 avizele și acordurile să fie cerute după aprobarea proiectului.
- 4.d Solicităm de asemenea ca și pentru sM 6.3 sprijin pentru fermele mici criteriul de punctare privind apartenența la o formă asociativă să fie eliminate.

Cu deosebită considerație și respect,

**Reprezentant USTR,
Ion Păunel**

Membri "Uniunea Salvăm Țăranul Român" :

Federația Sindicatelor Democratice din Agricultură (afiliat CSDR) - Tudor Dorobanțu, Președinte

Federația Națională a Lucrătorilor (afiliat BNS) - Horațiu Raicu, Președinte

Sindicatul Producătorilor Agricoli Olt - Ion Păunel, Președinte

Asociația Legum-Ro-Fruct Sud-Vest Oltenia - Gogu Lucian, secretar General

Asociația Femeilor din Mediul Rural Olt - Popa Simona, Președinte

Asociația Producătorilor de legume ECOLEG – Fedorov Eusehnie

Asociația Națională a Tinerilor Producători de Legume și Alte Produse Zeotehnice Matca – Ciocan Florinel, Președinte

Asociația de Producători de Flori Muntenia – Călin Ion, Președinte

Banca de Resurse Genetice Vegetale pentru Legumicultură

Floricultură, Plante Aromatice Buzău - Costel Vânătoru

Cooperativa Agricolă Lunca Someșul Mic Anca Marcu, Director Executiv

Cooperativa Agricolă Legume de Vidra Lăcătuș Victor, Director Executiv

Cooperativa Agricolă Legume de Glodeanu Sărat - Claudiu Breazu , Președinte

Cooperativa Agricolă Roșiori de Ialomița - Valentin Cristea, Președinte

Cooperativa Agricolă Jilavele - Roxana Roșculeț, Președinte

Organizație de producători TOMATE COM, Mircea Bujor, Președinte

Federația Uniunea Producătorilor Agricoli și Organizațiilor Interprofesionale